

Transparency International: Mali pomak Hrvatske u borbi protiv korupcije ne bi smio zadovoljiti Vladu

Piše: Hina

Objavljeno: uto, 03.12.2013. 14:40h

Ilustracija: Shutterstock

UNATOČ tome što je Hrvatska u odnosu na prošlu godinu napredovala za pet mjesta te se ove godine nalazi na 57. mjestu Indeksa percepcije korupcije (IPK), taj je pomak u borbi protiv korupcije i dalje ispod prosjeka Europske unije, rečeno je danas na predstavljanju Indeksa za 2013. u udruzi Transparency International Hrvatska.

Hrvatska ove godine na indeksu percepcije korupcije ima 48 bodova na ljestvici koja se kreće od 0 (potpuna korupcija) do 100 (nema korupcije) i od 177 zemalja obuhvaćenih istraživanjem zauzela je 57. mjesto.

Indeks percepcije korupcije Hrvatske od 48 bodova je napredak u odnosu na prethodnu godinu za dva boda.

U rangu od 177 zemalja Hrvatska se nalazi na 57. mjestu, što je za pet mjesta bolje nego prethodne godine.

Hrvatska se i dalje nalazi u 23 posto članica Europske unije koje imaju IPK niži od 50, dok je prosječna vrijednost indeksa u EU 62,6. Istodobno, Hrvatska je iznad svjetskog prosjeka koji iznosi 43 boda.

"Iako indeks percepcije korupcije 2013. potvrđuje da se Hrvatska bori protiv korupcije, ta borba nije dovoljno jaka. Pomak od dva boda i pet mjesta na ljestvici ne bi smio zadovoljiti Vladu, a podsjećamo i na točku 18. Plana 21 Kukuriku koalicije kojom je obećano društvo bez korupcije", istaknula je predsjednica TIH-a Davorka Budimir.

Izrazivši nadu da će IPK iduće godine Hrvatsku smjestiti bliže državama koje bi nam trebale biti uzor, Budimir je upozorila da je to jedan od preduvjeta nužnih za privlačenje stranih investicija, ali i za razvoj hrvatskog poduzetništva bez kojeg neće biti novih radnih mjesta.

Indeks percepcije korupcije, dodala je, ukazuje na to da se mnoge zemlje danas suočavaju s prijetnjom korupcije na svim razinama vlasti. Zemlje koje su najviše rangirane pokazuju da transparentnost sustava potiče društvenu odgovornost i smanjuje korupciju, dok su u više korumpiranim državama i dalje vidljivi rizici od korupcije kada se privatnim kanalima utječe na javne odluke, u cilju promocije pojedinačnih interesa.

Korupcija u javnom sektoru, navela je Budimir, i dalje predstavlja jedan od najvećih izazova, posebno u područjima kao što su političke stranke, policija i pravosuđe.

"Korupcija se može smanjiti ako je omogućeno potpuno pravo na pristup informacijama te gdje postoje jasno definirana pravila ponašanja svih koji obnašaju javne dužnosti", zaključila je.

Antikorupcijski ekspert Zorislav Antun Petrović za Hinu je izjavio kako ova ocjena pokazuje da Hrvatska praktički od definiranja datuma ulaska u Europsku uniju tapka u mjestu.

Minimalni rast u odnosu na prošlu godinu, kad je ocjena bila 46, prvenstveno je posljedica ulaska u EU. Naime, većina analitičara nešto blaže ocjenjuje zemlje članice, bar dok ne pokažu da imaju ozbiljnih problema poput Bugarske, Rumunjske ili Grčke, kaže Petrović.

Napominje da Hrvatska trenutno ima, ponajprije zahvaljujući pregovorima s EU, jako dobar zakonodavni okvir, ali da se propisi nedosljedno primjenjuju.

"Štoviše, čak se ponekad ne osiguravaju niti uvjeti za funkcioniranje institucija, što bi se moglo dogoditi u slučaju Ureda povjerenice za informiranje. Ovaj ured nije dobio gotovo nikakva sredstva za provođenje Zakona o pravu na pristup informacijama, jednom od ključnih za suzbijanje korupcije, u idućoj godini", ocijenio je Petrović.

Kazao je kako ocjena pokazuje kolika je korupcija u nekoj zemlji jer čak niti oko definicije korupcije ne postoji konsenzus, no dobra je orijentacija da se utvrde trendovi i vidi je li neka zemlja na dobrom putu.

Indeks percepcije korupcije je istraživanje koje stvara rang listu zemalja prema ocjeni o raširenosti korupcije u njima, odnosno do koje mjere se percipira da su tijela javne vlasti korumpirana.

Ove godine najmanje korumpirane zemlje su Danska i Novi Zeland s 91 bodom, a s osam bodova najkorumpiranije su Afganistan, Sjeverna Koreja i Somalija. Najveći pomak od zemalja u regiji imale su Crna Gora i Srbija koje su napredovale za tri boda, dok se rast korupcije bilježi u Sloveniji, Albaniji i Kosovu.

Crna Gora napredovala je s 41 na 44 boda, Srbija s 39 na 42, a Makedonija je napredovala za jedan bod, s 43 na 44. BiH je ostala na istoj poziciji kao i prethodne godine s 42 boda, dok je Albanija imala pad za dva boda, a Kosova za jedan. Slovenija je zabilježila pad od čak četiri boda, s 61 na 57 bodova. U odnosu na rang zemalja Crna Gora i Srbija napredovale su za osam mjesta, Makedonija

za dva, a Slovenija i Kosovo nazadovale su za šest mjesta. Slovenija se sada nalazi na 43. mjestu, Srbija i BiH na 72., Kosovo na 111. mjestu, dok je Albanija sa 31 bodom zauzela 116. mjesto.

BiH bez pomaka u godinu dana

BiH u proteklih godinu dana nije napravila nikakav napredak u borbi protiv korupcije, upozorio je u utorak ogranak međunarodne organizacije Transparency International (TI) koji djeluje u toj zemlji.

Kao ilustracija te tvrdnje navedene su ocjene iz posljednjeg indeksa percepcije korupcije za 2013. godinu (CPI), kojega je objavio TI i po kojemu je BiH na 72 mjestu među 176 promatranih država.

Tu poziciju BiH dijeli s državama poput Srbije, Brazila i Južnoafričke Republike, što znači da je ona među zemljama s opasnom stopom korupcije koja utječe na sve segmente života njenih građana, ističu iz TI BiH.

U usporedbi s državama regije BiH je na ljestvici ispod Slovenije, koja je na 44 mjestu, Hrvatske, koja je na 58 mjestu te Crne Gore i Makedonije, koje dijele 67 mjesto.

Jedino je Kosovo ispod BiH na 111 mjestu.

"Kao i ranijih godina Indeks percepcije korupcije ponovo pokazuje da BiH stagnira u borbi protiv korupcije te da nikakvi ozbiljni naponi vlasti koji bi mogli utjecati na percepciju korupcije nisu poduzeti. Ovo je dokazano i urušavanjem antikorupcijskih zakona, nedostatkom pravomoćnih osuđujućih presuda za kaznena djela korupcije te neprovođenjem strateških dokumenata za borbu protiv korupcije", stoji u priopćenju TI BiH.

Iz ove organizacije ističu kako unatoč činjenici da sva relevantna istraživanja godinama ukazuju na nazadovanje ili stagnaciju BiH u borbi protiv korupcije, tijela vlasti se na to oglašuju. Oni to čine i unatoč upozorenjima Europske unije da će borba protiv korupcije biti ključni faktor približavanja BiH europskim integracijama.

Iz TI navode kako se upravo zbog toga BiH i nakon 20 godina nalazi na samim počecima uspostave sustava odgovornosti prema njenim građanima.

Na opasnost od korupcije u BiH u utorak je upozorio i američki veleposlanik u toj zemlji Nicholas Hill, koji obnaša dužnost šefa diplomatske misije SAD jer novi veleposlanik još nije imenovan.

"Korupcija u ovoj zemlji na visokoj je razini u oba entiteta", kazao je Hill u intervjuu za sarajevsko "Oslobođenje" poručivši kako američke tvrtke nemaju interes ulagati u državu u kojoj je "mito norma".

"Nećete riješiti političke probleme dok god su politički lideri više zainteresirani za punjenje vlastitih džepova nego za rješavanje ekonomskih problema zemlje", istaknuo je Hill.